

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupeného JUDr. Peterem Rychnavským, advokátem, se sídlem Horní Lhota 15, 340 21 Týnec, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 1. října 2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. března 2014, č. j. 22 Ad 50/2013 - 14,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á**.
- II.** Žalovaná **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Peteru Rychnavskému, advokátu, se sídlem Horní Lhota 15, 340 21 Týnec, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 2.600 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce byl ke dni 31. 12. 2009 poživatelé částečného invalidního důchodu. Žalovaná proto podle čl. II odst. 8 zákona č. 306/2008 Sb., který mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, rozhodla dne 25. 4. 2013 pod č. j. X tak, že se částečný invalidní důchod žalobce ve výši, v jaké mu náležel ke dni 31. 12. 2009, považuje od 1. 1. 2010 za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a vyplácená výše invalidního důchodu se nemění. Proti tomuto rozhodnutí vznesl žalobce námitky, které směřovaly především proti posouzení jeho zdravotního stavu. Dne 18. 7. 2013 byl na základě žalobcem podaných námitek vypracován nový posudek o invaliditě, načež žalovaná rozhodnutím ze dne 1. 10. 2013 č. j. X1 (dále též „rozhodnutí o námitkách“) změnila své původní rozhodnutí tak, že je doplnila o

výrok: „Podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a dle článku II bodu 3 věty první zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb. a některé další zákony, náleží účastníku řízení od 26. 4. 2013 namísto invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně ve výši 1931 Kč měsíčně.“ Ve zbytku bylo původní rozhodnutí ze dne 25. 4. 2013 potvrzeno. Rozhodnutí o námitkách bylo žalobci doručeno podle údajů na doručence v pondělí 7. 10. 2013.

[2] Součástí rozhodnutí o námitkách bylo poučení: „Podle ustanovení § 88 odst. 6 zákona č. 582/1991 Sb. nelze proti tomuto rozhodnutí podat námitky. Podle ustanovení § 88a odst. 4 zákona 582/1991 Sb. se proti rozhodnutí o námitkách nepřipouští odvolání.“ Kromě tohoto poučení obsahovalo vyhotovení rozhodnutí o námitkách v závěru též informaci „o možnosti soudního přezkumu“, ve které bylo uvedeno: „Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou měsíců od jeho doručení žalobu u věcně a místně příslušného soudu podle § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.“

[3] Proti rozhodnutí o námitkách podal žalobce „Žiadosť o súdne preskúmanie rozhodnutia“, které však neadresoval věcně a místně příslušnému soudu, nýbrž žalované; žádost podal k poštovní přepravě dne 29. 11. 2013, žalovaná ji obdržela 2. 12. 2013. Žalobce se v ní domáhal přezkoumání rozhodnutí o námitkách, protože se domníval, že mu mají být dávky invalidního důchodu doplacený zpětně k datu 1. 1. 2009 s tím, že mu měl invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně náležet už od zmíněného data, a nikoli až od 26. 4. 2013. Žalovaná posoudila podání žalobce jako žalobu proti jejímu rozhodnutí a dopisem ze dne 11. 12. 2013 ji postoupila Krajskému soudu v Brně; zásilka byla k poštovní přepravě předána 12. 12. 2013 a Krajskému soudu v Brně byla doručena následující den, tj. 13. 12. 2013.

[4] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozhodl usnesením ze dne 13. 3. 2014, č. j. 22 Ad 50/2013 – 14 tak, že se žaloba pro opožděnost odmítá.

II. Kasační stížnost a řízení o ní

[5] Proti výše uvedenému usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) prostřednictvím slovenské advokátky včasnou kasační stížnost, v níž namítal, že žalobu podal v zákonné lhůtě na adresu žalované. Podle něj byla lhůta zachována, neboť podání žaloby se počítá dnem jejího doručení orgánu státní správy, který napadené rozhodnutí vydal; takto byl v napadeném rozhodnutí o námitkách poučen, resp. takto poučení porozuměl.

[6] Přípisem ze dne 24. 6. 2014 byla žalované zaslána kopie kasační stížnosti a žádost o její vyjádření. Dne 17. 7. 2014 pak byl od žalované vyžádán správní spis. Žalovaná na uvedené reagovala vyjádřením ze dne 21. 7. 2014, ve kterém uvedla, že souhlasí s usnesením krajského soudu, které bylo napadeno kasační stížností. Žalovaná nepodala žádné další vyjádření.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny. Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a je přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. Ačkoli stěžovatel nespécifikoval, který stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. uplatňuje, je v případě kasační stížnosti proti usnesení o odmítnutí žaloby aplikovatelný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

(srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98). Nejvyšší správní soud posoudil zákonnost napadeného usnesení a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že žalobu podal na adresu žalované a v zákonné lhůtě, a že tak činil v souladu s poučením, které je součástí žalobou napadeného rozhodnutí. Dále stěžovatel uvedl právní názor, kterého se při podávání žaloby držel, a který – podle stěžovatele – vyplývá z onoho poučení: „*Podanie žaloby sa počítá dňom jej doručenia orgánu štátnej správy, ktorý toto rozhodnutie vydal.*“ Zmiňované poučení však zjevně takový právní názor neobsahuje. Poučení jako takové hovoří pouze o nemožnosti podání námitek a nepřipustnosti odvolání. „Informace o možnosti soudního přezkumu“, která je také součástí napadeného rozhodnutí žalované, pak zmiňuje jen možnost podat proti rozhodnutí žalobu, a to do dvou měsíců od jeho doručení a u věcně a místně příslušného soudu (viz citace v bodě 2 tohoto rozsudku).

[9] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. je žalobu nutné ve dvouměsíční lhůtě adresovat věcně a místně příslušnému krajskému soudu. S účinností od 1. 1. 2012 došlo ke změně právní úpravy, provedené zákonem č. 303/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a žalobní lhůta již nadále není zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Podle § 72 odst. 4 s. ř. s. nelze zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.

[10] Nejvyšší správní soud s poukazem na dikci ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. uvádí, že dnem určujícím počátek lhůty pro podání správní žaloby je pondělí 7. 10. 2013, kdy bylo stěžovateli řádně doručeno rozhodnutí o námitkách, a že lhůta pro podání této žaloby tedy skončila o dva měsíce později v nejbližší následující pracovní den, tj. v pondělí dne 9. 12. 2013. Poslední den této lhůty ale žaloba nebyla předána soudu, ani mu nebyla zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence. Žaloba byla doručena žalované dne 2. 12. 2013 a následně žalovanou zaslána krajskému soudu prostřednictvím České pošty, s. p. až dne 12. 12. 2013. S doručením žaloby správnímu orgánu však zákon již účinky zachování žalobní lhůty, jak bylo uvedeno výše, nespojuje. Nynější právní úprava je tak sice k adresátům správních rozhodnutí méně „přívětivá“, než jak tomu bylo před novelou provedenou zákonem č. 303/2011 Sb., rizika z této změny plynoucí však kompenzuje informace o možnosti soudního přezkumu, kterou žalovaná – nad rámec své zákonné povinnosti – ke svým rozhodnutím připojuje. Tak se stalo i v nyní posuzovaném případě; informace je formulována jednoznačně a srozumitelně.

[11] Stěžovatel zjevně nepostupoval v souladu s poskytnutým poučením, resp. s informací o možnosti soudního přezkumu a s právní úpravou podávání správních žalob. Skutečnost, že žalobu adresoval žalované, a to až na samém konci poměrně dlouhé lhůty pro její podání, je třeba klást k jeho tíži, včetně několikanásobného zdržení na straně správního orgánu, který nestačil správní žalobu včas správnímu soudu přeposlat. Pokud tedy žalovaná žalobu stěžovatele 28. 11. 2013 zaslala krajskému soudu dle podacího razítka až 12. 12. 2013, byla žaloba ve smyslu ustanovení § 72 s. ř. s. podána opožděně (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2012 č. j. 6 Ads 108/2012-32).

[12] Nejvyšší správní soud považuje za nutné připomenout, že stěžovatel, který při podání své žaloby nepostupoval souladně s ustanovením § 72 s. ř. s. a neřídil se informací obsaženou v napadeném rozhodnutí, se nemůže dovolávat toho, že žalovaná nepostupovala při přeposlání žaloby správnímu soudu dostatečně rychle. Žalované v tomto ohledu není uložena zákonem žádná povinnost omezená lhůtou.

[13] Ze všeho výše uvedeného jasně vyplývá, že stěžovatel nepostupoval při podávání správní žaloby v souladu s poskytnutou „informací o možnosti soudního přezkumu“, tím méně pak v souladu s právní úpravou soudního řádu správního. Na základě těchto poznatků dospívá Nejvyšší správní soud k závěru, že krajský soud postupoval zcela správně a právní úpravou předvídaným způsobem, když napadeným usnesením odmítl stěžovatelovu žalobu pro opožděnost.

[14] Uplatňovaný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. není naplněn.

[15] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV. Náklady řízení

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaná měla ve věci úspěch, podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. však správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění nelze přiznat právo na náhradu nákladů řízení, na které by měl jinak nárok podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s.

[1] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2014 č. j. 6 Ads 74/2014 - 30 ustanoven zástupce, JUDr. Peter Rychnavský, advokát. Podle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Právní zástupce stěžovatele uplatnil celkem dva úkony právní služby (1. první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a 2. písemné podání ve věci samé), za něž žádal celkem 10 600 Kč. Nejvyšší správní soud mu oba úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, přiznal. Podle § 7 bodu 3 a § 9 odst. 2 advokátního tarifu tak náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna za celkem dva úkony právní služby ve výši 1 000 Kč za každý úkon, tj. celkem 2 000 Kč (tarifní hodnota 5 000 Kč je pouze základem pro výpočet odměny, nikoli odměnou samotnou). Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náleží zástupci stěžovatele náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za jeden úkon, tj. 600 Kč, celkem tedy 2 600 Kč. Ustanovený zástupce nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Přiznaná částka bude ustanovenému zástupci vyplacena v přiměřené lhůtě na jím uvedený účet (č. l. 53).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2014

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu